

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župni cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Skrbimo za povzdigo tuj-skega prometa!

I.

Čestokrat se je že povdarjalo v našem listu, kako velikega gospodarskega pomena je tujski promet za vsako deželo, ker ta promet vsaki deželi donša lepe svote, ki bi drugače nikdar ne prišle v dotične kraje. Tudi za Kranjsko, osobito za našo prelepo Gorenjsko je tujski promet neprecenljive važnosti in bi lahko postal najboljši vir dohodkov in blagostanja našega ljudstva, če bi se postopalo tako, kakor je potrebno, da se tujski promet povzdigne in pospešuje.

Prav zelo nas je razveselil dopis iz krogov gostilničarjev z naslovom »Tujski promet in naša podjetnost«. Razveselil nas je že zategadel, ker nam je dokaz, da so se začeli tudi gostilničarji po Gorenjskem resno baviti s tujskim prometom, ki lahko donša deželi leto za letom večje dohodke ter množi blagostanje našega ljudstva, tudi mi smo se bavili z isto mislijo že dolgo vrsto let, zato se je v »Gorenjcu« že mnogo pisalo o tujskem prometu. Pred kakimi tremi leti smo obsirneje pisali o tujskem prometu in naši članki so izšli v posebni brošuri, ki jo je založil odlični rodoljub, ki že nekaj let stremi le za tem, kako bi se dal povzdigniti tujski promet v naši deželi. Tedaj smo svetovali, naj občina ljubljanska kupi od erarja ljubljanske

grad in stori Ljubljano nekako za središče, s katerega se vodi gibanje za povzdigo tuj-skega prometa.

V naše največje zadoščenje se je prvi del naših želja že izpolnil, kajti mestna občina je danes, po preteku treh let že lastnica ljubljanskega gradu, lastnica bisera, ki bode zbrusen in ljubko okovan lahko donasal čez nekaj let ne le mestni občini, ampak celi deželi lep dobiček.

V zadnjem času se je v Ljubljani zbral krog rodoljubov z namenom ustanoviti toliko potrebno društvo za povzdigo tuj-skega prometa. Taka društva obstoje v drugih kronovinah že leta in leta ter so se krepko razvila in dotičnim deželam odprla bogate vire dohodkov, ki rasto čimdalje bolj. Pri nas na Kranjskem smo se pa zbudili le prepozno, dasi so dani vsi pogoji, da bi bil tujski promet že lepo razvit, ako bi bili pravočasno spoznali, kako velike važnosti je v gospodarskem oziru.

V vsem pritrjujemo dopisniku iz gostilničarskih krogov, ki trdi, da so ravno gostilničarji v dotičnih krajih mnogo zakrivil, da se tujski promet ni povzdignil na ono stopinjo, kakor bi moral biti. Da je temu res tako, hočemo dokazati, povedati pa tudi, na kak način bi se dala napraviti reklama, ki bi gostilničarje skoro nič ne stala.

Pred nami leži 205 strani obsegajoča brošura »Tiroler Verkehrs- und Hotelbuch, 2. Auflage«. Ta ročna knjižica obsega vse

mogoče, kar bi moglo pospeševati tujski promet. Preobširno bi bilo se podrobneje baviti z njeno vsebino, pa saj si jo lahko nabavi za borih osemdeset vinarjev, kdor se zanima za stvar. Brošura je pisana z veliko natančnostjo. V drugem delu brosure so pa sami inserati hotelov in gostilen, ki se bavijo s tujskim prometom in kot dodatek so navedena zavetišča in planinske kočice na Tirolskem. Pri vsakem inseratu je tudi slika boudisi dotičnega kraja, ali pa hotela, gostilne, kočice, zavetišča.

In pri nas. Izšlo je nekaj malih nemških »vodnikov« in edini slovenski »Vodnik po Gorenjskem«, ki ga je izdal gosp. Iv. Pr. Lampret. Razen tega so še izdali Bled, Kamnik in Toplice na Dolenjskem svoje plakate. To je pa menda tudi vse, kar se je zgodilo do danes v tem oziru za povzdigo tuj-skega prometa. Zares malo imamo pokazati. Jadikujemo, da smo revni, a pomagati si pa nečemo. Kako lepe brosure bi izšle o naših prelepih pokrajinah, ne da bi nas kaj veljalo. Vzemimo, da si da vsak gostilničar samo po lepi naši Gorenjski napraviti za svoj kraj, oziroma svojo gostilno dober klišej v velikosti razglednic. Te klišee naj se zbere in dobili bi krasen album, za katerega izdajo bi se že dobil založnik proti majhni odškodnini. Gostilničarji, hotelirji, trgovci i. t. d. bi si pa z istimi klišee dali napraviti pri domačih trdkah razglednice, ki bi jih komad veljale 2 do 3 vinarje ali pa še cenejše. Imeli bi

PODLISTEK.

Pomladanski izprehodi po Italiji.

Odlomki iz popotnega dnevnika. Piše Franjo K—c.

I.

Padova.

Konec.

Valovanje naroda me je vleko seboj in nehoté sem prišel v padovanski »prato«. Mnogo listnatega drevja je človeška roka razporedila v lep perivoj, v njegovo senco pa postavila mogočne mramornate kipe. Vsi ti, katere nam predstavljajo mramornati kipi, so bili slavni učenci padovanske univerze. Kako jim kalijo danes pokojni mir, častitljivim, mramornatim očakom! Nebroj kolotočev se vrti, ob njih hreščeča godba, tekmujoča v najbujnejših disakordih! Na drugi strani pa konjski semenj! Mnogi tisoči romajo iz rok v roke! V ozadju so postavljeni sotori in v njih panorame ter menažerije! Iskrih oči le-

tajo laske lepote med valovečo množico in z nemim občudovanjem zro na izobešene lepake. Za deset centezimov celo dvajseto stotlje v sliki in besedi! Od angleško-burske moritve pa do rusko-japonske vojske! Kakor stena visoko platno ti sprčuje, da se tu poveljuje grozota človeškega klanja na dalnem vztoku! Slika predstavlja padec Port Arturja. Na iskrem vrancu, z demonskim pogledom, sedi zmagonosni Nogi in s ponosom turškega paša gleda prihajati ponižanega Steslja. Na desni in levi dežuje granat in bomb. Na bojnem polju kot zelnate glave, prave glave človeških bitij. Nad njimi vzhaja solnce, vsevečno, vseoživljajoče. Zivljenje in smrt si podajata roko k nenavadni zvezi. Strašna, grandiozna, nepozabna slika!

Zabavišče ob zabavišču in trumoma se gnete narod okolu njih. Na tribuni menažerije stoji dražestna devotka v vpijoči, karminasti obleki, vabeč občinstvo v notranje prostore. Zunanje slike prikazujejo najstraš-

nejše dogodke iz srednjeafriških pustinj! Razjarjen tiger mesari dvojico lovecev in jim srka kri. »Corpo di Bacco!« To je kaj za vročerkve laske fantine. Skrivnostno namežikavajo svojim izvoljenkam, kot bi jim hoteli reči: Ne tako! Da imamo vsi posla s to zverjo, drugače bi ji dali vetra!

Ob pozni popoldanski uri ponehava to nenavadno vrvenje, in nasičen redkih vžitkov zapušča okoličan šumna zabavišča. Sejmišča se praznijo in okolu 6. ure popoldne zadobivajo prej tako živahni prostori, vedno bolj vsakdanje lice. V mraku pa prispe tudi padovanska eleganca iz svojih palač, da s svojo navzočnostjo počasti mesto veselja. Ceste, vodeče iz mestnega ozidja, se polnijo svetlih kočj. Za trenutek pozabiš, da si v malomestni Padovi in zdi se ti, da si na kakšni rimski Apiji. Plemiči po rojstvu in denarju, se živahno smejiijo na mehkih sedežih dvovprežnih »karoc«, med njimi v tankih, svilenih pajčolanih meščanske krasotice, mile in

pri nakladi 1000 razglednic lahko ne samo plačan najboljši klišej, ampak že tudi nekaj dobička, vrhutega pa še brezplačno reklamo.

Dopisnik iz gostilničarskih krogov je zaklical: «Le na noge!» Tudi mi smo tega mnenja in ako res nismo čudežno okorni, lahko izide še v letošnji seziji album naših pokrajin, ki nam bode v ponos. To bi bila ena pot, po kateri bi prišli kmalu do cilja. Upamo, da bomo kmalu v stanu reči: naša želja se je spolnila. V to so pripomogli naši zavedni gostilničarji in hotelirji, ki so krepko stopili na noge.

Kreditno društvo v Kranju.

Lep napredek, ki ga je dosegel ta zavod v drugem poslovnem letu, kaže, da si pridobiva društvo splošno zaupanje v ljudstvu, kar svedoči naslednje poročilo:

Denarni promet: Vseh denarnih prejemkov je bilo K 361.251-70, vseh izdatkov pa K 355.139-25, torej denarnega prometa K 716.390-95.

Deleži: Koncem leta 1903 je štelo društvo 24 članov s 100 glavnimi deleži à K 200, t. j. K 20.000, katero stanje se tudi v drugi poslovni dobi ni izpremenilo. Opravičnih deležev je bilo koncem leta 1903 146 à K 5, t. j. K 730 s 146 zadružniki. V upravnem letu 1904 je pristopilo 82 zadružnikov, ki so vplačali na opravičnih deležih K 410 ter šteje društvo koncem leta 1904 252 zadružnikov z vplačano glavnico K 21.140.

Posojila: Posojila so znašala koncem leta 1903 K 172.623-01, novih posojil se je izplačalo v letu 1904 K 169.152-87, vrnilo pa se je K 73.305-39 ter znaša stanje koncem leta 1904 K 268.470-49 danih 214 zadružnikom. Od teh posojil pripada na hipotetni kredit K 190.046-50 in na osebni kredit K 78.423-99, skupaj toraj K 268.470-49.

Hranilne vloge: Koncem leta 1903 je značalo stanje hranilnih vlog K 161.285-62, tekom leta 1904 se je vložilo K 221.942-92, za leto 1904 kapitalizovane obresti znašajo K 6.381-76, po odbitku v letu 1904 dvignjenih K 112.528-23 znašajo hranilne vloge koncem leta 1904 K 277.081-77.

čedne, kakor same junakinje fantastičnih romanov.

Do mraka je trajalo to nenavadno vrenje, in sem danes prav po naključju nalletel nanj. Ulice se praznijo, le na trgu pred stolnico še v gručah stoje ljudje. Tu vdarjajo goslarji svoje južne arije in igrajo mandolino, vmes se sūče mladi svet njih mehčanskih slojev. Veselo frfolajo lahna krila «belle fanciulle», ker lepe so Severoitalijanke. Čast komur čast! Kdor je videl Napoli ali Genova, mora priznati, da bolj nečednega in zamazanega ženstva ga ne najde, kot je tam. Proti tem je severna Italijanka vse kaj drugega. Plemenitega izraza v potezah, rožna lepota na cvetočih licih in lilijsko snažna čednost na krilih, svojstva, ki jih zapazi pri devkah Milana, Verone in Padove, ali pri žensvu južne Italije nikdar! V podvojeni lepoti nas pozdravljajo mlečnorožna lica severoitalijanskih blondink! Italijanka je redko plavolasna, ako pa ji glavico krijejo zlatozolti kodri, je omamljive lepote! Nisem je videl lepše ženske od severoitalijanske blondinke. Človeku se nehote vrne misel, da li ni nesmrtni Rafael tu zajemal snovi k svojim nedosežnim madamam?

Naložen denar: Pri drugih denarnih zavodih je bilo koncem leta 1903 naloženih K 3.749-90, tekom leta 1904 se je naložilo K 65.202-82, dvignilo pa 45.555-46, ostane naloženega denarja koncem leta 1904 K 23.397-26, k temu pristejemo tudi narasle in kapitalizovane obresti K 395-26 ter znaša stanje K 23.792-52.

Čisti dobiček: Čisti dobiček za leto 1904 znaša K 1.843-49, ki se razdeli vsled sklepa obnega zbora sledeče: Glavnim deležnikom pripade 5% dividenda, ki znaša K 1000 in ostane čistega dobička v znesku K 843-49, ki se priklapi splošnemu rezervnemu zakladu.

Splošni rezervni sklad prejšnjega leta je znašal K 1.086-39, ki naraste na K 1.929-88.

II. poučno potovanje kranjskih kmetovalcev.

Z ozirom na razglas podpisanega glavnega odbora z dne 10. maja t. l. javljamo, da je poučno potovanje na Štajersko, oziroma Koroško zagotovljeno ter da se bo vršilo po niže označenem sporedu od 13., oziroma 14. do 17. junija t. l.

Prijave za udeležbo sprejema podpisani odbor še do 8. junija t. l.

Voznja v tretjem razredu bo stala 25 K, v drugem razredu pa 50 K. — Vsak udeleženec naj pošlje najkasneje do 8. junija t. l. podpisanemu odboru 25, oziroma 50 K, da se mu bo mogel pravočasno priskrbeti prevozni listkov. Vse potne stroške nosi udeleženec sam. Voditelj izleta, gosp. mlekarski nadzornik Legvart, preskrbi vse potrebno glede vozov, prehranitve in prenočišč.

Udeležniki se zberó v torek, dne 13. junija zvečer med 9. in 10. uro v hotelu Lloyd v Ljubljani, oziroma pridejo pravočasno na južni kolodvor, da se odpeljejo spošnim vlakom ob 12. uri 15 min., ponoči iz torka 13. na sredo 14. junija. Udeleženci na tej progi, ki ne pridejo v Ljubljano, naj vstopijo v ta vlak.

V sredo, 14. junija po dohodu vlaka v Wildon ob šestih zjutraj bo zajutrek ter takoj potem odhod z vozom v Waldegg na posestvo

— Tu se križa severna pasma z južno, in v Florenci n. pr. že srečaš čisto druge tipe. S kakšno gracijoznostjo se poda stasita Padovanka v naročaj svojega plesalca! Neznobojna nošnja milobno dé očesu; za tujca nekaj nenavadno poetičnega! Cele ure bi zrl drhtečemu kretanju nežnih bitij in prisluskoval živahnim južnim arijam. Nerazcevele roze-vrtnice in dehteči nageljčki, ki presrečnim plesalkam brezizjemno dičijo lepe kodre, le se poveljujejo njih krasoto! Seveda ne plešejo fantastične tarantele vročerkvne Rimljanke ali strasne Napolitanke, ali njih kretnje so zato tem ubranejše, harmoničnejše.

Zatonila je nebes svetla krogla in lahak mrak se zgrija nad bajno pokrajino. Po mnogostevilnih ozkih ulicah prikolovratim zopet na stolni trg. Tu se vzpenja pred menoj mogočna križna katedrala s sedmorico svojih orjaških kupol. Prekrasne mramornate stopnjice vodijo navzgor kot biserna lestva Jakobova . . . Neizbrisen spomin lepote in veličastnosti za misli človeškega uma so zapustile v meni, da se niso drsali po njih brezdnelni in izžveti prosjaki in prosjakinje. Kakor izklesano jim je zapisano na licih, da

viteza Plessinga, kjer bo ogledovanje velikanske reje prasičev (400 prasičev), izdelovanja sadnega šampanjca ter sirarne. Iz Waldegga se udeleženci vrnejo preko graščine Harbersdorf — kjer si ogledajo velikanske sadovnjake — nazaj v Wildon, kjer bo kosilo. Po kosilu odhod v Gradec. Tam si še isto popoldne ogledajo vzorno perutinarstvo deželnega zavoda v Feldhofu ter deželne kmetijske šole v Grottenhofu. Ogled mesta Gradca in prenočevanje.

V četrtek, 15. junija odhod iz Gradca zjutraj ob šestih v Welsberg, kjer bo ogledovanje vzornega gospodarstva in reje pincgavske govedi pl. Dehneja. Ob 1/2 12. uri odpotovanje v Bruck, kjer bo kosilo, in popoldne ob treh odhod v Admont. Tamkaj izletniki obiščejo samostanske kleti. V Admontu bo večerja in prenočevanje.

V petek, 19. junija zjutraj ob petih odhod na Štajersko deželno šolo za živinorejo in planinarstvo v Grabnerhofu ter ogledovanje vzornega planinarstva v Buchau. To ogledovanje se bo vršilo pod vodstvom tamošnjega vodja, znamenitega živinorejca dr. Schuplija. Kosilo v Admontu, potem odhod v Kaiserberg, kjer si izletniki ogledajo vzorno sirarno in živino nekaterih posestnikov. Po večerji odpotovanje v Judenburg, kjer bo prenočevanje.

V soboto, 20. junija zjutraj z vozom odhod na planine živinorejske zadruge v Judenburgu, potem v Talheim in v Št. Lamprecht, kjer bo kosilo. V Št. Lamprehtu ogledovanje vzorne živinoreje tamošnjega benediktinskega samostana in posestnika Zedlacherja. Iz Št. Lamprehta odpotovanje zvečer ob sedmih čez Trbiž v Ljubljano. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko.

Tedenski politični pregled.

K položaju. Ker utegne češki deželni zbor zborovati do približno 6. ali 7. junija in nastopijo kmalu potem binkoštni prazniki, se državni zbor snide menda na dan 14. junija. Zboroval bo menda do konca meseca julija. V poletnem zasedanju se morajo dognati naslednje zadeve: Trgovinska pogodba z

jim ni obilica let upognila ramen; zgodaj odcveteli, rano dozoreli in brzo doživeli! Tipično beraštvo južnih krajev, ki je srečaš posebno v blaženi Italiji, v vsakem kraju, na vsakem mestu, ob vsakem času! — Zbor kanonikov prepeva «vespere». Globoko odmeva zdaj pojemajoči, zdaj rastoči kantus po visokih prostorih božanskega domovja. Da le ne bi tako šušljali ti italijanski svečeniki pri izgovarjanju latinščine! Sleherni s izpremene v š, kar nič posebno ne gladi ušesa. Še enkrat se ozrem — zapuščajoč božji hram — na utripajočo večno luč v srebrni svetilki sredi ogromnih prostorov — na nebu ji drugari na milijone nebeskih lučic . . .

Padova se je pomirila. Predstavlja se nam kot ono neznatno tiho mestoce, brez tramvaja in žvižga tovarniške pare kot poprej. Utrujen stopam pod zidovjem frančiškanskega samostana. Po njega neskončnih arkadah domuje dolgočasje, le tupatam je motijo koraki zamisljenega samostanca . . .

Med mnogimi tihimi mesti Italije je morda Padova najtišja. Da nisem videl današnjega, samo parkrat na leto se vršечеga shoda, imenoval bi jo mesto tihožitja. Velika

Nemčijo, šestmesečni proračunski provizorij, predloga o zvišanju duhovniških plač, preko-račenje troškov pri planinskih železnicah in nekatere druge gospodarske predloge.

Na Ogrskem državljani že pet mesecev ne plačujejo državi direktnih davkov, ker državni zbor ni odobril proračuna. Večina zbornice se s kraljem še vedno ne moro sporazumeti in noče prevzeti vlade, ako cesar ne dovoli, da se bo v ogrski armadi ukazovalo in uradovalo v madjarskem jeziku.

Ministrska kriza v Srbiji. Kralj je poveril sestavo nove vlade voditelju samostojnih radikalcev, Ljuba Stojanoviću. Sam je prevzel predsedstvo in notranje zadeve, Jovanu Žujeviću je poveril nauk, Nikoli Nikoliću pravosodstvo, Ivanu Pavičeviću narodno gospodarstvo, dr. Milanu Markoviću finance, Vladi Todoroviću zgradbe in polkovniku Vasi Antoviću vojno.

Macedonija. Grška vlada je poslala veslesilam odločno protestno noto proti sultanovi odredbi, s katerim so se macedonski Kurovlahi proglasili za posebno narodnost. V noti se naglašja, da so se kršile pravice grškega patrijarha. — Načelniki Albancev v djakovskem okrožju so brzojavno protestirali pri Hilmi-paši proti prodiranju Semsipase iz Prizrena proti Djakovu, ker bi to povzročilo novo albansko vstajo in žive s pašo v krvni osveti zaradi lastnih bojev.

Dopisi.

Iz Ribnega pri Bledu. Že dolgo časa ni bilo nobenega dopisa od nas v Vašem cenjenem listu. Danes zopet pošljemo nekaj. Kakor je bila lansko leto v več krajih slaba letina, tako je bila tudi pri nas. Tudi pri nas je nekaj pokončala toča, nekaj pa suša. Kmetovalec je poročal, da bo vlada delila takim prizadetim krajem podpore s tem, da bo nakupila revnim kmetom semenski krompir. Selo in Ribno sta napravila prošnjo za tako podporo. In res je bilo poslano za občino Ribno 6000 kil krompirja, ki naj bi se razdelil med 42 uradno podpisane revne posestnike. S Sela je bilo določenih 16 posestnikov. z Ribnega, Bodešča in Koritnega pa 26 po-

množica nekdanj slavni patricijskih domov spi mirno smrtno spanje, kot zapuščena bivališča v Pompejih! Povsod zob časa, povsod zapuščeni prazni domovi, ki se preživljajo samo ob svoji zgodovinski slavi! Blažen mir vlada po ulicah. Le redkokdaj se pretresa kaka kočija po ne ravno slabem, okroglo kamenitem tlaku. Kakor ulice brez civilizacije! Ob dolgih, od slavne starosti začrnelih domovih, monotoni portiki in temni koridori. Ljudje, ki šetajo po teh arkadah, so pravi malomeščani. S filistrskim dostojanstvom postavljajo nogo pred nogo; kakor bi bilo izprehajanje že samonasebi kak čestit meščanski posel. — Tam obdana od starih palač sameva slavna univerza. Človek skoro ne bi verjel, da je dala ta sola svetu toliko genialnih, slavnihi mož in mislecev. Tujci ne polnijo več njenih častiljivih prostorov; pod arkadami šeta par dolgočodrastih sinov muzinih v živahnem, polemničnem razgovoru. Soba gori v nadstropju je razsvetljena; častivreden profesor zapira telečjekoznate folijante in hvali Boga, da more vzklikniti: diem non perdidit!

sestnikov. Najbolj prizadeti so bili posestniki Sela, a pri razdelitvi se ni pravično postopalo, kajti Selani so prejeli samo 750 kil. Vsled tega so se pritožili na glavarstvo v Radovljico, ki je ukazalo, naj ga Ribnani odstopijo Selanom še 1000 kil semenskega krompirja. Pa toliko krompirja pri nas nismo več imeli, temveč samo okrog 600 kil. Zakaj se je pa prvotno tako hitro razdeljeval krompir po Ribnem in Bodešču? Kmet.

Iz Kamnika. Prvo slovensko pevsko društvo «Lira» vabi h koncertu, ki se vrši v nedeljo, dne 4. junija 1905 v dvorani «Narodne Čitalnice» v Kamniku. Spored: 1.) Viktor Parma: «Slovanske cvetke,» glasovir; 2.) Ivan pl. Zajc: «Slava delu,» moški zbor; 3.) Viktor Parma: «Triglavske rože,» glasovir; 4.) Dr. G. Ipavec: «Lastovski v slovo,» mešani zbor; 5.) F. S. Vilhar, «Kolo,» glasovir; 6.) A. Förster: «Ave Marija,» mešani zbor s spremljevanjem klavirja in 7.) «Seja mestnega starešinstva,» komična opereta v enem dejanju s spremljevanjem glasovirja. Uglasbil Roman Nejedly. Osebe: Župan. I. starešina. II. starešina. Pisar. Berič. Stražnik in starešine. Glasovirske točke igra gospod Ivan Beseg. Začetek ob poldeveti uri zvečer. Po vspredu ples. Vstopnina: Sedeži I. in II. vrste po K 1.60; ostali sedeži po 1 krono, stojšča 60 vin. Odbor.

Loške novice.

— Napad na mestno stražo. Trije popolnoma posuroveli fantalini, namreč 22-letni Jožef Gasar, ki je že večkrat predkaznovan ter bil tudi že v prisilni delavnici in brata Martin in Janez Martelak, tudi že večkrat predkaznovana, vsi iz Škofje Loke, napadli so v nedeljo 28. m. m. ponoči s kamni tukajšnjo policijsko stražo. Precej težak kamen je zadel nadstražnika Krnca v hrbet. Razgrajali so seveda že preje v predmestjih; tako so polomili v zgornjem Karlovcu vrtno ograjo g. Zigona. Policija je razgrajate aretirala in izročila tukajšnjemu c. kr. okrajnemu sodišču. Jožef Gosar, ki je pod policijskem nadzorstvom, bi bil potreben, da se vnovič pošlje v prisilno delavnico. Sploh je pa tukaj še par sličnih postopancev, pod katerimi nima dostojen človek miru. Zbirališče imajo v šolski ulici. Učiteljstvo mora dostikrat šolska okna zapirati, da ne čujejo otroci preklinjanja in nesramnega kvantanja teh nezrelih fantičev. Merodajne faktorje si usojamo opomniti, da posveté tem individuum nekoliko več pozornosti.

— Smrtni padec. Dne 27. majnika t. l. okoli 2. ure popoldne je padla 8 let stara bojitaričica hči Franciška Jeraša z Brodov iz podstrešja na cesto, ki pelje mimo hiše, tako nesrečno, da je čez pol ure izdihnila. Počila jej je čepina.

— Ukradeni je bilo v noči od 16. na 17. majnika t. l. gostilničarju Matevžu Drolu iz Zgornje Sorice iz zaprte omarice gotovine 189 K in nekaj malih stvari. Na sumu je njegov sin Janez, ki je 14. maja t. l. desertiral od domačega polka št. 17 v Celovcu ter ušel baje čez Udine v Ameriko.

Novice iz selške doline.

— V Bukovšci je bil dne 25. maja koncesionalni ogled za novo šolo. Tudi je bil razgovor za odpravljenje zasiline šole in otvoritve ekskuredne za ta čas, da se nova šola dozida. Selška, kakor starološka občina pa ugo-

varjata, naj se odloži, ker imata že tako dovolj velike stroške, starološka je opravičena, ker bode zidala novo dvorazrednico v Žabnici. V selški občini pa ljudje preveč znosijo denarje drugam, recimo v farovže, da potem ni denarja za šole.

— Za župnega upravitelja je nastavljen pri Sv. Lenartu selški kaplan g. Franc Sever. Pride pa k njemu še njegov brat duhovnik, tako, da bodo imeli pri Sv. Lenartu dva duhovnika. Prejšnji župni upravitelj gospod Ivan Volk je odšel v Kropo h kapelici. Sedaj se je oddahnil Tomaž Rožnik, ko je spravil Volka od Sv. Lenarta. Pričela se bode v sentlenartski župniji ravno taka gonja, kakor v Selcih.

— Vožna pošta je po selški dolini sedaj prav primerno uravnana. Dopoldanska pošta gre tako zgodaj iz Železnikov (ob 7. uri zjutraj), dalahko pride vsak na vlak v Ljubljano ob 1/4 11 uro. Pošta je dopoldne ob 9. uri že v Škofji Loki, tako da vsak lahko tudi opravi pri sodniji ali davkarji.

— O pretepu v Dražgošah se je napačno poročalo. Dotično vest sta razširila pretepača brata Brceta. To sta dva pristna katoliška falota. Na dan sv. Florijana je mlajši razgrajal po velikih gostilnah in fantom trgat krivce in žugal z nožem. Napadeni fantje so mirni in poštene člani bralnega društva v Dražgošah. Pri sodniji sta se lagala Brceta, da sta tudi člana bralnega društva, kar pa ni res. Pač pa sta brata kaplana Brceta v Dobrničah. To so katoliški izobraženci, v žepu patanoster v rokah pa nož.

— Divji petelin je napravil v gozdu pri Bukovici veliko škode. Poščipal je mladim jelkam vrhove. Posestniki pravijo, da je škoda nad 1000 K.

Rusko-japonska vojna.

Konec prejšnjega tedna so Rusi doživali na morju strašen poraz. V soboto zjutraj, dne 27. t. m. se je začela dolgo in nestrpno pričakovana bitka med obema brodogjema. Roždestvenski jo šel drzno svojemu cilju nasproti po prestanih velikanskih nevarnostih in zaprekah, ki so mu krizale pot na morju. Roždestvenskega brodogje je pri vходу v Korejsko cesto trčilo z japonsko mornarico. Japonski admiral Togo je že mesece in mesece pripravljaj ta glavni udar ter si izvolil za bojišče oni del morja, ki mu je bil najbolj ugoden, na katerem so tri japonske vojne luke, vse močno utrjene. Rusi so poslali 6 bojnih ladij in 14 ladij drugega razreda v boj ter so morali ščititi z nekaterimi pomožnimi križaricami in nekaterimi torpedovkami vso silno okorno in težko ladjevje, ki je vozilo živež, sploh vojne potreščine. Admiral Togo je napadel Ruse s petimi vojnimi ladjami ter devetimi oklopniciami ter je imel vse taktične ugodnosti na svoji strani. Bitko so gotovo začele prve torpedovke. Togo je napadel posamezne ruske ladje, jih gnal pred morda v past — na podmorske mine — ali v tesne zalive, kjer so bile ladje izpostavljene ognju mogočnih obrežnih trdnjav. Na ta način je uničil Rusom nekaj ladij; seveda so tudi Japonci imeli velike izgube.

Tekom dne so se potopile tri oklopnice in ena križarka, 1 oklopnica je bila težko poškodovana. Takoj ob začetku bitke je bil ranjen admiral Roždestvenski, kate-

rega so potem spravili na drugo ladjo, katero pa je vjel z admiralom Roždestvenskim vred japonski uničevalec torpedov «Sadjanavi 1.». Tudi Nebogatov je bil ujet s svojo admiralsko ladjo. V celem se je potopilo z ladjami vred okoli 4700 mož. — Listi poročajo, da se ceni ruska izguba nad 300 milijonov kron.

«Daily Express» poroča, da je vladivostska križarka «Gromoboj», ki je zapustila pristanišče, da bi se združila z brodomjem admiral Roždestvenskega, zadela izven luke na mino in se potopila. Ž njo je baje utonila vsa posadka, ki je štela 800 mož in admiral Skridlov. Da je bil Skridlov na krovu te ladje, se sklepa iz tega, ker je izdal pred tremi dnevi dnevno povelje, da odpluje iz Vladivostoka in da ga ima spremljati tudi križarka «Rosija».

V Tokio je razširjena doslej še nepotrjena govorica, da so šle pred Vladivostokom postavljene japonske ladje proti severu bežetimi ruskim ladjam nasproti in tudi večino teh ruskih ladij potopile. Izmed 26 ruskih ladij sta ušli samo dve.

V ruskih krogih se sodi, da je poraz posledica izdajstva na ruski strani. Na krovu nekaterih ladij so se nahajali tudi revolucionarji, ki v bitki niso storili svoje dolžnosti. Rusom pa je najbrže tudi nedostajalo premoga, ker sicer ni umljivo, da bi bili pluli skozi Korejski preliv, ki je bil zanje najnevarnejši. Za vzrok poraza je treba smatrati: malovredne ladje, neizvežbano moštvo in nedostajanje discipline na ruski strani, na japonski strani v vsakem oziru na višku modernih zahtev stoječe ladje.

Ona država, na katere moč so se tako zanašali, je globoko ponižana in prenašati mora najostrejšje kritike o nesposobnosti vojne uprave. To nas kot Slovane globoko boli, a obenem nas vendar navdaja upanje, da bodo grozni udarci, katere je doživela Rusija v japonsko-ruski vojski pokazali ji pot k zboljšanju. Stara konservativna Rusija si mora ob takih dogodkih mirno dopustiti opazke, da je zmaga njenega sovražnika zmaga večje omike. Kaka bi bila ruska moč, če bi se ostrila z istimi sredstvi, kakor se ostri moč manjše Japonske!

Ministrski svet ruski je sklenil po dolgem razgovoru, da se vojska nadaljuje. V Mandžurijo pošljejo ojačenj; vrhutega je car ukazal, da odide četrto brodogrje takoj, ko bo pripravljeno, v Azijo, in je odredil, da se organizira peto brodogrje.

Novičar.

Krvava nemško-nacijonalna slavnost v Domžalah. Minuli četrtek je nemško-nacijonalno pevsko društvo «Andreas Hofer» v Domžalah praznovalo razvitje društvene zastave. Nameravali so prirediti kar javni izprevod z godbo na čelu in z razvito novo zastavo, pa so jo morali na vozu skrbno zavito prepeljati na vrt Antona Kleinlercherja, kjer je bila vsa slavnost, skrbno izdelana s hrastovimi vejami na eni strani vrta. Nemci so s plavicami in frankfurtarskimi znamenji strašili po vasi in hodili sprejemati svoje goste na kolodvor. To bi se ne bilo razburilo Slovencev, ker so morali Nemci vsled tega požreti le tuintam kako bodečo besedo. Ko je pa ljudstvo opazilo pri nekaterih dosle-

tretjega vlaka samokrese, katere so prav izzivalno kazali, da jih je moral vsak videti, zavrela je zlasti starejšim možem kri. A zgodilo se še ni nič. Ko se je pa okoli polpetih popoldne začelo hajlanje z vrta in ko so zapeli Nemci «Die Wacht am Rhein», je bila bliskovo vsa množica pokonci in začela demonstrirati s prepevanjem slovanski pesmi. Kamniška godba, pred katero so nosili velikansko slovensko trobojnico, je priigranje «Hej Slovani» prišla pred vrt, obilna množica pa, ki je naraščala vsak trenutek, je istočasno prepevala omenjeno pesem. Na zahtevanje okrajnega komisarja Lazzarinija se je morala godba odstraniti in odstraniti zastava, namreč slovenska zastava, ljudstvo je pa ostalo in pelo slovanske pesmi. Zahtevalo je, da se morajo tudi frankfurtarske zastave odstraniti z vrta, temu pa komisar Lazzarini nikakor ni ugodil. Župan Janežič bi bil lahko naredil konec vsem demonstracijam in preprečil vsako nezgodo, če bi bil dal odstraniti tudi frankfurtarske zastave, a «slovenski» župan je branil frankfurtarice in na poziv nekega gospoda, naj te izzivajoče zastave ukaže sneti, zabrusil temu v obraz: «Vi ste en trotel!» Sramotno za slovenskega župana! Zandarmerija je razganjala ljudstvo in grozila z rabo orožja, seveda vsled ukaza Lazzarinija. Orožniki so sicer delali lojalno — vsaj nekateri — a povelju se niso smeli upirati in pojali ljudi narazen. Nekaj ljudstva je slo potem na drugo stran vrta, kjer so se vidile frankfurtarice. Na klice «Abcug, Švabi!» in «Zastave doli!» so prišli Nemci in nemčurji k ograji, potegnili samokrese in grozili ljudem. Slovence so sramotili, jim kazali osle, plavice in — revolverje. Začeli so jih tudi obsipavati — s kamni. Vsled tega nastopa je zavrela najhladnejšim Slovcem kri in tudi s slovenske strani so jeli odgovarjati s kamni. Zdaj so orožniki pregnali ljudi spet na drugo stran, kjer so prej bili. Tukaj se je med tem zbralo vse polno Slovencev iz Domžal in iz Stoba, ki so odločno zahtevale, da se odstranijo frankfurtarice. A odgovor so bili bajoneti in puskinsa kopita. Domžalski župan je igral žalostno vlogo in videlo se mu je, kako je priklenjen v nemške verige Tirolcev. Orožniki so razganjali ljudi in rabili orožje. Pri tem je bilo mnogo Slovencev ranjenih z bajoneti. Pripoveduje se tudi o nekem smrtnem slučaju, ali natančnega se še nič ne ve. Orožniki so suvali z bajonetom in bili s kopitom, kamor so zadeli. Hlače in suknje so strgali skoro vsem ljudem. Tukaj so se odlikovala naša slovenska dekleta, ki so junaski nastavljala svoje prsi orožju in klicala: «Le dajte nas, tu smo, če mora teči slovenska kri za privrandane nemške tirolske pijavke!» Povabljeni Nemci so se odpeljali s posebnim vlakom ob poldevetih zvečer. Zastrazeni od orožnikov so se podali proti kolodvoru. Množica jih je izžvižgala in klicala gromoviti «Abcug!» Čim pa so bili v vagonih, se je stvar koj zasukala; zdaj so imeli namreč pogum in začeli so metati kamne na Slovence. Kamne so prinesli seboj nalašč za ta namen. Ljudstvo je v svoji razburjenosti hotelo vdreti na peron. A zdaj je komisar Lazzarini ukazal streljati — na Slovence. Žandarmerija je trikrat ustrelila. Kroglice so žvižgale okrog glav in tekla je kri. Dva človeka sta bila obstreljena, dva po-

polnoma nedolžna človeka. Orožniki so šli sedaj na Slovence z bajoneti. En orožnik je bil posebno divji. Prvi človek, na katerega je planil, se mu je izognil, istotako drugi in tretji, četrtemu je **orožnik zabodel bajonet v stegno s tako silo, da mu je stegno popolnoma prebodel in je bajonet na drugi strani ven pogledal.** Ko je ranjenec ječaje vsled strašne rane šepal proti kolodvoru, ga je orožnik s puškinim kopitom udaril po hrbtu s tako silo, da se je **takoj zgrudil na tla in si zlomil prebodelo nogo.** Ta nesrečnik se zove Josip Sedej, je črkostavec in doma iz Trnovskega predmestja. Nesrečnik je po vsem nedolžen in le žrtev surovega žandarja in pangermanskega birokrata. Omeniti se mora še, da je pri tej pangermanski izzivajoči slavnosti sodelovala c. k. r. vojaška godba. Za kako slovensko narodno slavnost ni dobili vojaške godbe, pri pangermanskih slavnostih pa je vedno zraven. Kamniški okrajni glavar se je osebno udeležil nemške slavnosti. V službi je bil komisar Lazzarini in zato je on odgovoren za vse nečuvstvo postopanje javne oblasti, ali okrajni glavar je neprenehoma hodil iz družbe na vrtu zbranih Vsenemcev in dajal komisarju različna naročila. Po odhodu Nemcev je nastal mir. Slovenci so se zbrali na Kuharjevem vrtu, Domžale pa je stražilo orožništvo v zavesti, da je ščitilo kranjsko nemštvo.

Dober dovtip je nehote napravil dopisnik sobotnega «Slovenca» trdeč, da je g. Luznar avtor «Gorenjčevega» podlistka «Moč spomina». Menda je slutil, da bomo dotično noč slabo prespali. Res, tako od srca se nismo že davno smejali, ko isto jutro. Prav hvaležni smo mu, zato mu drage volje odpustamo katoliško laž in tudi žnjo združeno moralo. Usluga za uslugo! Tudi mi objavljamo strmečemu svetu senzacionalno vest, da prične v kratkem izdajati «vodja» tukajšnje dekliske **«sole g. Hybasek svoje zapiske pod zaglavjem «Moč pozabljivosti», kjer bo v pikantnem slogu s še bolj pikantno vsebino dokazal, da je edino on najbolj sposoben v npravnem oziru blažljivo vplivati na njegovemu vodstvu izročene šolske dekliske.**

Langobardske groblje v Lajhu. Ob najlepšem vremenu se je pretekli teden prekopalo več kot 30 grobov. Nekateri so bili posebno bogati; zlasti so bili kostnjaki okrašeni s koralami, katere so bile včasih prav velike in lepo pisane; pri eni so v rmeno ilovico vdelane modre steklene bucike. Nekatere izmed njih so bile takozvane «millefiori»; dobile so se pa tudi drobne, male in podolgaste. Nasproti vratom mestne klavnice so bili kostnjaki kar nakopičeni; veliko in malo, revno in bogato, je ležalo vse vprek. Znamenit je bil grob ženskega mrliča, ki je imel ob glavi dve bronasti lasnici, med nogami celo vrsto krasnih koral, ob komolcu leve roke pa lepo srebrno, pozlačeno, z almandini (granati) okrašeno okroglo zapono z nielliranimi ornamentami, pod vratom pa poleg koral dvoje okusno izdelanih, bronastih S-zapon (tako imenovanih, ker imajo podobo črke S). S-zapone ali S-fibule so posebnost dobe preseljevanja narodov; še večja posebnost je pa srebrna zapona s sokoljo glavo, v kateri je bil kot oko vdelan kamen. Poleg dvoreznih nožev se je dobilo iz grobov še dvoje enoreznih nožev, takozvanih sakrov («sax»), kateri so na kranjskem grobišču bolj redki. Poleg tacih nožev je imel dotični mrlič še lepo brušen

okrogel ahat in lične kleščice, s katerimi so odstranjevali nadležne lase po obrazu. Kleščice so pokrite s krasno modro, malahitu podobno patino (rjo). Poleg raznega železnega orodja je ležala ob kolenu masivna bronasta zapon; istotaka večja zapon se je nahajala na pasu. Zapestnice iz korald so bile enkrat spete z bronasto kljukico v podobi ležeče osmice (∞), enkrat so pa visele na prsih na posebnem obesku, ki je bil na obleki pritrdjen. Najbolj bogat izmed dosedanjih grobov je bil grob št. 43, ki je bil tudi najgloblji (195 m). Ženskemu mrliču je bil na prsi položen otročji mrlček z nekoliko koraldami. Ženska sama je imela život posut z zelo lepimi koraldami; glavo je pokrivalo z zlatom pretkano naličje (oziroma ostanki, to je zlate niti), ki je bilo zataknjeno z dvema lepima srebrnima iglama. Ob desnem licu je ležala prekrasno ornamen-tirana zlata lasnica, ob obeh straneh glave veliki zlati uhani; kot obesek na uhanih mnogorobot zlat okras v filigran-delu, umet-nisko vložen z barvastim steklom. Za glavo je ležal srebrn novc cesarja Justiniana, pod brado pa drobna steklena ploščica. Ob levi rami je imela lepe srebrne in pozlačene za-pone z vložnimi almandini, več drugih malih srebrnih zapon in na levi roki zlat, s kamnom vložen prstan. Ob desnem komolcu je ležalo dvojje manjših in eden zelo velik in lepo okrašen koščen glavnik. Tudi drug grob v sosesčini je bil bogat. Ob levi rami je imel kostnjak lepe srebrne in pozla-čene zapon in stajalo steklenega kozarca, po prsih so ležale raztresene koralde. — Končno še nekoliko besedi o tehniki na kranjskih okraskih. «Millefiori» (podomače «tavžentrože») se imenuje jako umetna in težavna tehnika, v rabi že pri Rimljanih. Več raznobarvenih steklenih paličic so zložili skupaj in obdali z jednobarvenim steklom, nakar so vso maso tako razgreti, da se je dala poljubno podelati in oblikovati v različne okraske, posebno ko-ralde, obeske in kamne, vložene v prstanih. Tudi «niello»-tehnika je bila težavna. Več kovin (posebno srebro, baker, svinec) se je moralo tako dolgo topiti in mešati z žveplom, da je nastala gosta, vsled žveplene primesi počrnela zmes, katero so drobno stolkli in še z boraksom pomešali. S stolčeno (niello ime-novano) zmesjo so nato pokrili gravirano srebro ali zlato. Nad žarečim ogljem so potem raztopili niello, katera je zalila vsa globlja mesta kovine, ki so postala črna; vzbočeni okraski so pa vsled temnega ozadja postali bolj vidni.

Nov barometer si je naročil «Sloven-čev» dopisnik v podobi priproste ženice iz okolice. Le-ta barometer ga je z ozirom na deževno vreme v majniku poučil tako-le: «Nij čuda, da vedno gre dež; vsaj ljudje zdaj niti mrtvim ne dajo miru! Naj pustijo vsaj t mrtve v Lajhu pri „gmah!“ Že v interesu «Slovenčevega» dopisnika se nam zdi prav dobro, da je bilo cel ta teden naj-lepše vreme, da si se je v Lajhu prekopalo nad trideset grobov. V nasprotnem slučaju bo novičar nazadnje res verjel stari babnici in bi potem morda zaradi skratinke in vrat-nice, za kateri otroški boleznj se tudi močno zanima, šel vprašat za svet — kako konje-dirko.

II. promenadni koncert tukajšnje me-šćanske godbe, se vrši danes zvečer točno ob 1/4 9. uro zvečer. Spored: 1.) V. Wlassak: Vi-teza Berkso koračnica; 2.) A. Müller: Uvertura k operi «Planinska roža»; 3.) I. Strauss;

Prvo ti-kanje, polka - mazur; 4.) K. Komzák: Štrausove melodije, potpuri; 5.) V. Wlassak: Za krasotice iz Kranja, valček; 6.) Thomas: Nahant, ameriška koračnica.

Nesreča. Dne 31. maja popoldne je šel posestnik Jože Krč, po domače «Anđrejček» iz Suhe pri Predosljih orat na polje. Vzel je s seboj puško, da bi streljal vrane. Pri oranju je nastavlil nabito puško z napetim petelinom v plug tako, da je bila cev puške proti njemu obrnjena. Pri oranju se je puška sprožila in strel mu je v pravem pomenu besede odtrgal pol glave, tako da so možgani okrog ležali raztreseni.

Karavanški predor je dolg 7972'3 m, torej skoro 8 km in potnik, ki bi šel peš skozi, potreboval bi skoraj dve uri, da bi prišel iz Koroške na Kranjsko. Vlak ga bo-de prevozil v 15 minutah. 4892'1 m te daljave prevrtalo se je od koroške strani, 3080'2 m pa od kranjske. Čeravno je tedaj bilo na ko-roški strani hudo kopati, ker je voda delala ovire, se je vseeno tukaj prevrtalo vendar-le več, ker je od Hrušice sem kopati zabranjeval hud pritisk zemlje in nevarni plini. Posebno težavno je bilo na koroški strani kopati, ko so došli do polovice, kajti od tam se tunel nagiba proti Hrušici in vode se je tem več nabralo in tem težje jo je bilo odpravljati. Dvakrat v novembru l. 1904 in v marcu l. 1905 je odpovedala elektrika in bili 'so zadržani po več tednov. Decembra meseca so morali od Hrušice sem pustiti kopanje in zazidati tunel, ker niso mogli vode odpravljati več. Tudi obokan je že tunel na Ko-roškem 4300 m daleč, na Kranjskem 2500 m, tedaj skupaj 6800 m. Čez tisoč metrov imajo še, potem pa lahko položijo v 14 dneh tire. Merili so menda prav težko in so bili jako razveseljeni, ko so videli, da so prišli v gori natančno skupaj.

Občinski odbor v Mengišu je imenoval minulo nedeljo pisatelja Janeza Trdina, ondotnega rojaka, povodcm 75letnice njego-vega rojstva častnim občanom.

Umrli je v Kranju minulo nedeljo zjutraj šele 11letni Hinko, sin tukajšnjega pivovar-narja, g. Mavrla Mayrja. Naše sožalje!

V Stražišču so na praznik pokopali g. Antona Dulanskyja, c. kr. poštnega asistenta. N. v m. p.!

O hroščevem letu se nam piše z Go-renjskega: Bral sem, da je v nekaterih krajih letos izvanredno mnogo hroščev, a tukaj se se ni prikazal niti eden iz zemlje, kjer se najdejo pri kopanju le debele hrošćeve ličinke ali črvi. Kako to? Ali so letos tu hrošči za-ostali za eno leto vsled neugodnega vremena, ali je na Gorenjskem sploh hroščevo leto kasneje kakor drugje?

Razstavo vajenskih del priredita obrtni zadrugi Radovljica in Bled sporazumno z obrtno - napredovalno šolo v Radovljici v pro-storih novega šolskega poslopja v Radovljici. Razstava se otvori dne 29. julija ter traja do 6 avgusta 1905. Podrobnosti sledijo.

Aljažev dom v Vratih se otvori o Binkoštih.

Vozni red gorenjske železnice. S 1. ju-nijem odhajajo vlaki iz Ljubljane proti Trbižu ob 12'24 pomoči, 5'07 zjutraj, 7'05 zjutraj, 11'44 dopoldne, 3'58 popoldne, 10'00 zvečer; ob nedeljah in praznikih do Podnarta ob 3'15 popoldne. V Ljubljano prihajajo ob 3'23 in 7'12 zjutraj, 11'10 dopoldne, 4'29 popoldne, 8'06 in 10'40 zvečer; ob nedeljah in prazni-kih iz Lesec ob 9'06.

Umrli je danes popoldne v Kranju gospa Marija Götzl, rojena Jeglič. Pogreb bo v po-nedeljek ob 5. uri popoldne. N. v m. p.!

V prepiru zabodel. Iz Srednje vasi v Bohinju se poroča, da sta se v nedeljo pozno po noči sprla iz gostilne domov gredé fanta Jernej Cvetek in Jožef Gartner ter po-tegnila noža. Cvetek je bil težko poškodovan. Prenesli so ga v bližnjo hišo. Tudi Gartner je bil ranjen. Zaboden je bil v spodnjo stran v prsi. Gartner je drugi dan popoldne umrl.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

je razposlala te dni vs-m slovenskim društ-vom poziv, v katerem prosi, da sklenejo ko-lekovati vse svoje listine, pisma in dopise z narodnim kolekom, ki je v korist družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, in da rabijo le-ta kolek pri vstopnicah na vse zabavne, pri-redbe, veselice, koncerte, besede in dr. Vod-stvo prosi najizdatneje podpore pri razširjanju novega dvavinarskega koleka vseh onih, ki jim je naša šolska družba pri sre-u. Ta mala de-narna žrtev donese Slovincem pač obilega sadu.

Izkaz posredovalnega odseka slovenskega trgovskega društva «Merkur». Išče se: 2 po-močnika manufakturne stroke, 3 pomočnike specerijske, potnik in 3 učence za Ljubljano; pomočnik spec. in želez., pomočnik spece-rijske, pomočnik mešane, 3 učence za deželo in učenka za deželo. — Službe išče: 4 po-močniki manufakturne, pomočnik spec. in žel., 8 pomočnikov specerijske, 13 pomočnikov mešane, 2 kontorista, 2 kontoristinj in bla-gajničarka.

* * *

Napad na španskega kralja. Španski kralj Alfonz je te dni obiskal predsednika francoske republike Loubeta v Parizu. Ko sta se vračala s predsednikom od operne pred-stave, je nekdo v Rue de Rivoli vrغل iz množice bombo, ki se je razpočila tik za kraljevim vozom. Kralj ni bil zadet. Napa-dalec je španski anarhist, ki je nalašč prišel zato v Pariz.

Potres. Črna gora in Kotorski okraj sta dne 1. junija mnogo trpela vsled potresa. V Črni gori je hudo poškodovanih vse polno hiš in je bilo mnogo ljudi ranjenih. V občini Špica v kotorskem okraju je večina hiš tako poškodovana, da ni mogoče v njih bivati. V občini Brčke bivajo ljudje pod milim nebom, ker jim je potres porušil vse hiše.

Gospodarstvo.

Tedenski sejm v Kranju dne 29. m. m.

Prignalo se je 145 glav goveje živine, 11 te-le, 303 prašičev, 2 ovci, — koz, — buš 50 kg pšenice K 10'—, prosa K 10'—, rž K 8'50, oves K 7'50, ajda K 8'50, krompir K 4'—.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu maju 1905 je 441 strank vložilo 115.195 K 33 vin., 419 strank dvignilo 113.917 K 05 vin., 7 strankam se je izplačalo posojil 7.800 K — vin. Stanje hranilnih vlog 3.731.138 K 87 vin. Stanje posojil 2.041.647 K 17 vin. Denarni promet 287.630 K 35 vin.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki. V mesecu maju 1905 je 106 strank vložilo 28.235 K 60 vin., 71 strank je dvignilo 9.323 K 67 vin., 3 strankam se je izplačalo posojil 14.200 K — vin. Stanje hranilnih vlog 632.918 K 74 vin. Stanje po-sojil 558.235 K 52 vin. Denarni promet 107.451 K 88 vin.

Darila.

Upravištvu našega lista je prejelo:

Za fond pevskega zbora narodne čitalnice v Kranju zvrlo omizje pri Pernetu v Trzinu 13 kron, katere je poslal g. Albert Rooss, c. kr. davčni kontrolor v Trzinu. Hvala!

Pony-konj

z vso pripadajočo konjsko opravo se poceni proda. 88 — 1

Natančneje se izve pri tvrdki **Rooss**, Kranj.

90

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nepozabna mati, stara mati i. t. d., gospa

Marija Götzl roj. Jeglič

danes ob pol. 1. uri popoldne, previdena s sv. zakramenti, v 67. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Zemski ostanki drage pokojnice se prenese v ponedeljek 5. junija ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče in tam polože k večnemu počitku.

V KRANJU, 8. junija 1905.

Žalujoči ostali.

Brez vsakega drugega obvestila.

89

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom in znancem, da je naš ljubljani nepozabljeni sinček, oziroma bratec

Hinko Mayr

danes dne 28. majnika t. l., ob 1/4 10. uri popoldne, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 11. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v torek 30. t. m. ob 5. uri popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi.

Draga ranjega priporočamo v blag spomin in molitev.

KRANJ, 28. majnika 1905.

Mavril in Ana Mayr roj. Ilk, starši. — Rici, brat. — Anica, Jelica in Irmica sestre.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam med dolgotrajno, mučno boleznijo in ob smrti našega iskreno ljubljene, nepozabnega sinčka, ozir. brata

HINKO-ta

izkazali sočutje in darovali krasne šopke in vence, se iskreno zahvaljuje žalujoča rodina

Mavril Mayrjeva.

91

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom in znancem, da je naš ljubljani nepozabljeni sin, brat, ozir. svak in stric, gospod

Anton Dulansky

c. kr. poštni asistent

danes dne 30. majnika t. l., ob 9. uri popoldne, po mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 29. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v četrtek 1. junija ob 6. uri popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi v Šmartnem.

Draga ranjega priporočamo v blag spomin in molitev.

STRAZIŠČE, 30. majnika 1905.

Anton in Helena Dulansky, starši; Marija Tepina roj. Dulansky, sestra; Franc Tepina, svak; Franc, Mimica, Tonček, nečaki.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja med boleznijo in ob smrti našega nepozabnega sina, brata, ozir. svaka in strica, gospoda

Antona Dulanskyja

kakor tudi za darovane prekrasne vence ter za mnogobrojno spremstvo predragega nam pokojnika k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem svojo najsrčnejšo in najiskrenejšo zahvalo. Posebno pa se najtopleje zahvaljujemo gg. poštnim uradnikom in uslužbencem ter železniškim uradnikom iz Ljubljane in drugod, ki so v tako obilnem številu prihiti izkazali zadnjo čast, kakor tudi »Gorenjskemu Sokolu« iz Kranja ter slav. »Gasilnemu društvu« iz Strazišča za korporativno udeležbo.

STRAZIŠČE, 2. junija 1905.

Žalujoči ostali.

Kmetovalci!

MASTIN

za prašiče, pajske, krave, teleta, vole, ovce, konje, perutnino i. t. d. Le pod tem imenom, ki je postavno kot znamka zavarovana, se dobi pristni dr. pl. Trnkóczyjev kranjski redilni prašek za prašiče. Natholjši zdravi dodatki h krmi, ki se naj uporablja kot dietetično redilno sredstvo. Dobil je na tisoče zahvalnih pism o izbornih uspehih najvišje medalje na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju.

1 zavoje za 50 vin. **pri vsakem trgovcu.** Po pošti 5 zavojev na naslov: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana. Razpečevalci dobe popust.

Hočete li dolgo živeti

In se veseliti zadovoljivega zdravja? Da dosežete to, morate skrbeti, da ohranite svoj želodec zdrav in za prebavljenje vedno sposoben.

Vsak, kdor si je izpridil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi jedmi in pijačami, ali si ga je s istimi morda prehladil, naj se posluži

Germanove okrepčalne esencije

katera se uporablja z največjimi uspehi pri: **pomanjkanju apetita, želodčnem oslavljenju, vetrovih, riganju, zgagi, vzdigovanju, glavobolu, omotici, krču, telesnem zaprtju, napenjanju in zlati žili.** Po mnogo zavzitem kosilu, posebno še po mastnih in težko prebavljivih jedilih, odstrani ta esencija pritisk n bolečine, vzbuja slast do jedi, ker se nareja iz najfinjših in najboljzbranih rotnih sokov ter ima prijeten, grenko-aromatičen vonj tako zelo, da jo zavživajo s slastjo tudi gospe, otroci in celo prav razvajene osebe.

Germanove okrepčalne esencije, kot pravega domačega in ljudskega zdravila, bi ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker odvrne čestokrat najresnejšo bolezen, kar je upoštevati zlasti tam, kjer ni zdravniške pomoči takoj pri roki. Pri kupovanju naj se zahteva vedno samo **Germanova okrepčalna esencija iz lekarne »Pri črnem orlu« v Belovaru**; zakaj po svetu kroži še nekaj temu sličnih zdravil, od katerih pa se glede izvrstnosti ne more nobeno primerjati tej esenciji. Kot znak pristnosti mora imeti vsaka steklenica, ki se nahaja v zelenem zavitku popoln trdnik napis: **Lekarna »Pri črnem orlu« K. Germana v Belovaru (Hrvaško)**, kamor naj se naslavljajo tudi vsa poštna naročila. Cena steklenici je 1.40 K. Po pošti se ne pošlje manj kakor dve steklenici. Pri predplači naj se blagovoli doposlati še 20 vin. za zavitek. Naslovi naj bodo natančni in čitljivi. Naznanila pri povpraševanju, prospektih ter navodila pri uporabi so zastoj.

Germanovo okrepčevalno esencijo priporočam bolehlavim kar najbolj, ker sem preverjen v izbornem učinku katere sem zapazil že mnogokrat deloma sam na sebi, deloma pri mnogih župljanih, katerim sem to esencijo nasvetoval. 117—12

Edmund Medeotti, župnik v Trojstvu (Hrvaško).

Obveščam Vas, da sem prejel že od mnogih strani razna slična zdravila, toda tako niso učinkovala nobena kakor Germanova okrepčalna esencija. Andrej Žižek, Sv. Ana, Kriehenberg.

Prosim, pošljite mi nemudoma zopet osem steklenic Germanove okrepčalne esencije, katero najtopleje priporočam zlasti tistim, ki so bolni na želodcu. Zdravje se mi vidno boljša.

Apolonija Haberl, Semriach, p. Peggau (Štajersko).

Zelodéne bolezni, navadne slabosti, vzdigovanje, pomanjkanje apetita, zaprtost, zgaga, kré in nervoznost provzročajo, ako se jih zanemarija, prenogokrat neizmerne težave. Zdravniška priznanja in 60.000 zahvalnih pism priporočajo v enakih slučajih Fellerjeve rabarbara-kroglice z znamko: „Elsa-kroglice“. 1 zavoj, 6 škatljic stane le 4 K ter se naroča pri **E. pl. Fellerju, Stubica**, Elzin trg št. 56, Hrvaško. Istitam se dobi tudi 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic 54—9 za ceno 5 kron, Fellerjeva rastlinska — zdravstvena tekočina z znamko:

Feller-Elsa-Fluid

Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
 Original Singer šivalni stroji so neuprljivi za obrt in domačo rabo.
 Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratovisih.
 Original Singer šivalni stroji so neprekosljivi glede trpežnosti in zmóžnosti.
 Original Singer šivalni stroji so posebno pripravi za moderno umetno vezenje. Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. šivalni stroji, doln. družba

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 4.

7—12

Slavnega lekarnarja in fizika dr. G. Schmidta

ušesno olje

hitro in temeljito odstranjuje perijodično gluhotu, tok iz ušes, šumenje v ušesih in slab sluh tudi v slučaju zastarelosti. — Steklenica z navodilom o uporabi stane 4 K. — Dobiva se v lekarni „pri črnem orlu“ v Celovcu, Novi trg.

38—6

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

===== po 4 odstotke =====

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama.

1—12

Stanje vlog K 3.731.138-87. Stanje hipoteknih posojil K 2.041.647-17.

Poštne hranilnice
račun št. 867.569.

Tiskarna in založništvo

Poštne hranilnice
račun št. 867.569.

Jv. Pr. Lampret v Kranju

Uredništvo in upravnishvo
„Gorenjca“

Uredništvo in upravnishvo
„Jeseniške Straže“

Tiskovine za gg. trgovce in obrtnike, slavna društva, hranilnice in posojilnice.

Vizitnice, kuverte, pisma, račune, okrožnice, vabila, dopisnice, osmrtnice, tabele, lepaki, brošure, knjige i. t. d. i. t. d.

Razglednice v več barvah.

Izvršuje

Vsakovrstna tiskarska dela

v vsakem obsegu po količor možno najnižjih cenah.

Zaloga:

Šolske tiskovine.

Ilustrirani

„Vodnik po Gorenjskem“.

„Osebna dohodnina“

Uredil Valentin Žun,
c. kr. davčni nadzornik.

Čišna in ukusna izvršitev. — Hitra in točna postrežba. — Na željo se pošlje tudi proračun troškov.

Zupanstvo v Železnikih.

Z ozirom na poročilo z dne 9. januarja t. l., št. 1422, pozivlja se zupanstvo, naj zaplenjeni harfi bratov Suhaneč še nadalje hrani, dokler se zglaši kak kupec.

Med tem časom naj zupanstvo po možnosti poišče za kupce. Morebiti se bode harfi zamogli prodati kakemu kupcu v Škofji Loki ali v Ljubljani. Svoj čas naj se zopet poroča.

C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju
dne 14. februarja 1905.

81—2

C. kr. okrajni glavar: Pirc.

Josip Pogačnik

krojaški mojster

Radovljica št. 41

Jesenice št. 20

priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico v izdelovanje vrst oblek za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistovskih in kolesarskih oblek

in ogrinjal ter havelokov. Vedno bogata zaloga angleškega, francoskega in brnskega sukna. Naročila se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in poceni. Tudi se sprejemajo popravila. Za dobro in natančno mero se jamči. Specijalist v izdelovanju frakov in salonskih oblek. Istotam se dobe tudi vsakovrstni **dežniki** in **solnčniki** najboljšega izdelka ter se sprejemajo tudi popravila. 80—2

He, prijatelj!

27—15

Kje kupuješ to barvo? Kakor razvidim, je jako dobra, krije ter suši in se tudi veliko lahko ž njo pobarva!

Glej, glej! Ako greš v Kranj od velike cerkve po glavnem trgu proti Pungratu nasproti novo zidane hiše gosp. Bedenka, pri

I. Wohlgemuthu

jo dobiš vsake vrste pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwerspatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, tako da delo lahko izvršiš lepo, dobro ter poceni.

Le notri pojdi, ti žal ne bo, ako bi ti pa le prav ne b'lo, saj greš ven lahko.

Košnja

na kranjskem polju se odda v najem v torek, dne 13. junija 1905 ob 2. uri popoldne.

Povpraša naj se pri lastniku J. Krennerju v Kranju. 87—1

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafika, Jurčičev trg 3;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, glavni trg;

Selcih nad Škofjo Loko g. Jos. Bernik, posestnik in mizar;

Radovljici g. Oton Homann, glavna trafika;

Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilničar in posestnik;

Hrušici g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek, trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafika.

Matija Golob
Terez. Golob roj. Fink

poročena.

Kranj, dne 4. junija 1905.

83-1

Naznanilo.

H. VOLK

kemična pralnica oblek v Šoštanju

urejena z najnovejšimi stroji, paro in elektriko ter oskrbljena z najboljšimi prvimi močmi, usoja si slavnemu občinstvu in p. n. naročnikom uljudno naznaniti, da je

prevzel zbiralnico s 1. junijem 1905 gospod

Rudolf Prašnikar

krojaški mojster v Kranju.

84-3

Jakob Perissini

vinotoč v Kranju

priporoča svoja izvrstna, vsakovrstna vina, na drobno in na debelo, dalje špirita in vsakovrstnega žganja po primerno jako nizkih cenah, kakor tudi **vinški kis** (jesih) liter po 16 vin. (8 kr.)

En poskus zadostuje za prepričanje.

86-1

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarске zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-38

H. Suttner

urar v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo ur, zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Ceniki zastoj in poštnine prosto. Razpošilja se na vse kraje sveta.

Nikelasta anker-remont. roskopš, železnicarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gld. 8-75, najfinejša znamka, gld. 6-50. 114-48

79 5

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vrvnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in oementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana, Dunajska cesta 31 (zraven šrange).

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 93-52

prva in največja tovarna
peči in glinastih izdelkov

Avgust Dreise

v Ljubljani.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vešna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Špecialiteta: 103-52

valjični zastori (Rollbalken).

Hamburg-Amerika

150-29

Iz Ljubljane v

Novi York

z dobro prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni. Pojasnila po večkrat brezplačno.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

119-48

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)

Hiša št. 5

v Kranju (Kokriško predmestje) z vrtom se proda iz proste roke. Kupnina se lahko plača tudi v obrokih.

Pojasnila daje Rudolf Kokalj v Kranju. 63—5

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Savnika v Kranju.

Naj-
boljša

Naj-
cenejša

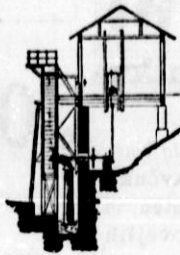
kolesa

in šivalni stroji

se dobe pri 65—5

Lovrencu Rebolju v Kranju.

G. Tönnies

104-52

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za
žagine naprave vezane neposredno
z vrtilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121—34

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane
šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopoljujejo na zahtevanje zastoj.

Izšla je

„Dobra kuharica“

pisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja
v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po
pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1800 receptov za
pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe,
ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno
v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega sta-
lišča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-
harskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna
gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige. 10—32

Izšla je knjiga o

„Osební dohodnini“

obsegajoča zakonska določila o osebno-
dohodninskem davku z obširnimi po-
jasnili, naknadnimi odloki in važnejši-
mi razsodbami upravnega sodišča glede
tega davka, kakor tudi razne vzorce
za napovedi, hišne izkaze i. t. d.

Uredil in sestavil **Valentin Žun**, c. kr. davčni
nadzornik.

Naročila se sprejemajo že sedaj pri za-
ložniku g. **Ivanu Pr. Lampretu**, tiskarju
v Kranju. Cena knjige K 1'20, s pošt-
nino vred K 1'30.

Vodna naprava

za 15 konjskih moči se proda iz proste
roke na Primskovem (četrt ure od Kranja)
ob Kokri. Zraven spada temeljni zid za
vodno napravo in mala hiša s 4 sobami
iste vknjižene na posestvu.

75—8

Pojasnila daje v Kranju lastnik Rudolf Kokalj, v Ljubljani pa Franc
Golob, trgovec z železnino.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga po-
hištva vsake vrste
v vseh cenah. Ogle
dala, slike v vseh
velikostih.

Popolna oprava za
vile. Specijaliteta:
Gostilniški stoli.

Modroci iz žična-
tega omrežja, afri-
čanske trave ali
žime, prve vrste
vedno v zalogi.

Za spalno sobo od
180 gld. naprej.
Divan z okraski.

Specijaliteta v ne-
vestnih baiah. Ve-
liki prostori, pri-
tlično in v l. nad-
stropju.

Oprave za jedilne
sobe, salone, pred-
sobe, cele garniture.

Pohištvo iz železa,
otroške postelje in
vozički po vsaki
ceni.

Čudovito poceni za
hotele, vile in za
letovišča 52 gld.

Za sobo; postelja,
nočna omarica, o-
mivalna miza, obe-
šalnik, miza, sten-
sko ogledalo.

97—62

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.